

Το μυστικό των τεσσάρων καραβιών

Όπου ο ήρωάς μας μαθαίνει από έναν παλιό του φίλο τι κρύβουν στ' αμπάρια τους τα τέσσερα καράβια.

Βρε, βρε, καλώς τον! Λοιπόν σου βρήκα ένα καταπληκτικό στιχάκι, άκουσα μια φωνή. Ήταν ο Τσαμπατζίκος το ποντίκι. Αυτός μού έλειπε. Πού ξεφύτρωσε εδώ τέτοια ώρα; Πάντως, δεν μπορώ να πω, χάρηκα που τον είδα. Ποιος να το 'λεγε ότι ο τελευταίος φίλος που θα μου έμενε στον κόσμο αυτό, θα ήταν ένα ποντίκι. Ότι όταν όλοι με είχαν απαρνηθεί, όταν όλοι με είχαν εγκαταλείψει, ένα τιποτένιο ποντίκι θα μου συμπαραστεκόταν και θα με παρηγορούσε.

— Δεν μου χρειάζονται πια στιχάκια, του έκοψα τη φόρα.

— Άκου το ντε!

Και, προτού προλάβω να τον σταματήσω, άρχισε να απαγγέλλει:

*Αχ γιατί η μοίρα να το φέρει
να `χεις καρδιά σκληρή σαν το κασέρι
και να μην είναι, γατούλα μου κοκέτα,
η καρδιά σου μαλακή σαν φέτα;*

- Πώς σου φαίνεται;
- Καλό αλλά άχρηστο.
- Μπα; Γιατί τόση απελπισία;

Του τα είπα όλα. Χαρτί και καλαμάρι. Είχα μεγάλη ανάγκη να μιλήσω με κάποιον, να του πω τον πόνο μου.

– Τι μου λες, βρε παιδί μου..., έκανε ο Τσαμπατζίκος, όταν τελείωσα. Έτσι, ε; Με το δίκιο σου να έχεις τις μαύρες σου. Αλλά τα πράγματα είναι χειρότερα απ' ό,τι νομίζεις... Έχω νέα. Και τι νέα! Συγκλονιστικά!

- Τα ξέρω..., αναστέναξα.
- Αμ δε! Τίποτα δεν ξέρεις! Τα νέα που θα σου πω είναι φρέσκα φρέσκα σαν το γιαούρτι του κυρ-Μάνθου. Δεν είναι ούτε μισή ώρα που τα `μαθα από ένα φιλαράκο.

- Ποιον;
- Τον Τυριμπόμ, τον πολυταξιδεμένο καραβοπόντικα με τη λαδωμένη ουρά. Γι' αυτό άλλωστε με βρίσκεις στο λιμάνι.
- Ναι, αναρωτιόμουν τι γυρεύεις εδώ τέτοια ώρα...

– Δεν ακούς τι σου λέω; Είχα έρθει να επισκεφθώ τον Τυριμπόμ τον πολυταξιδεμένο. Γιόρταζε σήμερα τα γενέθλια της ουράς του.

– Τι έκανε λέει; Η ουρά του έχει χωριστά γενέθλια από τον ίδιο;

– Ναι. Της έχει ιδιαίτερη αδυναμία. Ο ίδιος γιορτάζει τα γενέθλιά του μια φορά το χρόνο. Η ουρά του τα γιορτάζει δύο φορές το μήνα. Σήμερα η ουρά του γινόταν εξήντα εφτάμισι μηνών, παρακαλώ.

– Να τα χιλιάσει! Άσε όμως κατά μέρος την ουρά και λέγε μου τα νέα!

– Τα σχέδια της Αδελφότητας των Προληπτικών είναι πολύ πιο ύπουλα και δολερά απ' ό,τι νομίζεις.

Ο Τσαμπατζίκος είχε καταφέρει να κεντρίσει το ενδιαφέρον μου με τα λεγόμενά του.

Απόμακρα, ακούστηκε το τραγούδι ενός μεθυσμένου ναύτη. Τραγουδούσε ένα μελαγχολικό τραγούδι για μια γοργόνα χωρίς καρδιά που ξεμύαλισε ένα μελαχρινό ναυτόπουλο και το πήρε μαζί της στο βυθό της θάλασσας.

- Τι εννοείς; ρώτησα.
- Άκου να φρίζεις! Η πλεκτάνη της Αδελφότητας των Προληπτικών δεν έχει ένα μόνο, αλλά τρία στάδια. Το πρώτο στάδιο, που το

γνωρίζεις ήδη, ολοκληρώνεται με την εξόντωση όλων των μαύρων γάτων του νησιού.

– Εμένα, δηλαδή.

– Ακριβώς. Αλλά αυτό δεν είναι το τέλος του σχεδίου τους. Κάθε άλλο...

– Δηλαδή;

– Υπάρχουν δυο ακόμα στάδια.

– Τι θα γίνει στο δεύτερο στάδιο;

– Στο δεύτερο στάδιο θα εξολοθρέψουν όλες τις γκριζες γάτες και όσες γάτες έχουν έστω και ελάχιστο ίχνος μαύρου χρώματος στη γούνα τους.

– Σοβαρολογείς;

– Ναι. Ποτέ δεν θα αστείευόμουν για ένα τόσο σοβαρό θέμα. Να μη σώσω να ξαναφάω ανθοτύρι, αν σου λέω ψέματα.

– Και στο τρίτο;

– Θα εξοντώσουν όλες τις γάτες!

– Όλες;

– Όλες ανεξαιρέτως! Ανεξαρτήτως χρώματος.

– Ακόμα και τις κατάσπρες;

– Ακόμα κι αυτές.

– Μα πώς θα πείσουν τον κόσμο να δεχτεί κάτι τέτοιο;

– Θα διαδώσουν ότι τα φαινόμενα απά-
τούν...

– Δηλαδή;

– Δηλαδή ότι οι άσπρες γάτες είναι στην πραγματικότητα μαύρες που άλλαξαν χρώμα για να τη γλιτώσουν.

– Δεν σε πιστεύω. Απ' το μυαλό σου τα βγάζεις όλα τούτα.

– Σου λέω την αλήθεια. Να μου πέσουν τα μουστάκια και να τα πατήσει ιπποπόταμος, αν σου λέω ψέματα! Ο Τυριμπόμ ο πολυταξιδεμένος άκουσε τυχαία την κουβέντα που είχε ο καπετάνιος ενός караβιού με ένα υψηλά ιστάμενο μέλος της Αδελφότητας.

– Μα γιατί; Γιατί να το κάνουν αυτό; Γιατί να θέλουν να ξεπαστρέψουν όλο το γατόκοσμο; Τι νόημα, τι σκοπό, τι λόγο μπορεί να έχει κάτι τέτοιο;

– Ο καθένας έχει το δικό του λόγο. Οι προληπτικοί κάνουν ό,τι κάνουν, από δεισιδαιμονία. Οι πολιτικοί από συμφέρον. Κάποιοι άλλοι για το οικονομικό όφελος.

– Δηλαδή;

– Να, βρε παιδί μου... Πρώτα απ' όλα, βολεύει τους πολιτικούς. Κατηγορώντας τις γάτες για τα δεινά του νησιού, βρίσκουν μια βολική δικαιολογία για τις αποτυχίες τους και την κατηφόρα που έχει πάρει ο τόπος. Αντί δηλαδή να ασχολείται ο κόσμος με τα δικά

τους σκάνδαλα και σφάλματα και τις δικές τους καταχρήσεις, επιορκίες, σπατάλες και δωροδοκίες, ασχολείται με τις γάτες! Γι' αυτό άλλωστε συνεχίζεται και διευρύνεται ο διωγμός. Επειδή, όταν εξολοθρευτούν όλες οι μαύρες γάτες κι ο κόσμος εξακολουθεί να έχει προβλήματα, θα πάρει χαμπάρι την απάτη. Θα καταλάβει ότι άλλες είναι οι αιτίες και θα αναζητήσει αλλού τις ευθύνες. Τότε οι αξιότιμοι ηγέτες μας θα ρίξουν το φταίξιμο στις γκρίζες και στη συνέχεια σε όλες τις άλλες γάτες...

- Και μετά;
- Ελπίζουν ότι κάτι άλλο θα σκεφτούν, κάποιον άλλο τρόπο θα βρουν, κάποιον άλλο διωγμό θ' αρχίσουν, κάποιους άλλους θα κατηγορήσουν, για να αποσπάσουν την προσοχή του κόσμου. Στο μεταξύ βέβαια θα έχουν θησαυρίσει. Αλλά, φίλε μου, δεν είναι μόνο αυτό. Πολλά ακόμα συμφέροντα, άνομα και μυστικά, ύποπτα και ανομολόγητα συμφέροντα, κρύβονται πίσω από τις ενέργειες της Αδελφότητας των Προληπτικών.
- Τι θες να πεις;
- Κάποιοι άλλοι εκμεταλλεύονται τόσο την Αδελφότητα όσο και τους πολιτικούς για σκοπούς δικούς τους.

- Ποιοι είναι αυτοί οι άλλοι; Τι σκοπούς έχουν;

- Δεν θα με πιστέψεις αν στο πω.
- Λέγε! Σε ακούω. Μη με κρατάς σε αγωνία.

Ο Τσαμπατζίκος έμεινε για λίγο σκεφτικός.

- Ακολούθησέ με! είπε τέλος.
- Πού;
- Στις αποβάθρες του λιμανιού, εδώ κοντά. Θέλω κάτι να σου δείξω.

Τι να κάνω; Τον ακολούθησα. Κατεβήκαμε από τη στοίβα των περσικών χαλιών και ο Τσαμπατζίκος με οδήγησε στη δυτική άκρη της προκουαίας όπου, σε μικρή απόσταση το ένα από το άλλο, βρίσκονταν αραγμένα τέσσερα καράβια. Ένα κίτρινο και τρία γκρίζα. Ήταν και τα τέσσερα πελώρια, από τα μεγαλύτερα καράβια που είχαν δει ποτέ τα μάτια μου.

- Τα βλέπεις αυτά; με ρώτησε.
- Τα βλέπω. Γιατί μου τα δείχνεις;
- Ξέρεις τι φορτίο μεταφέρει το κίτρινο καράβι;
- Μπαχαρικά;
- Όχι.
- Κουνουπιέρες;
- Όχι.

- Καλαμποκάλευρο;
- Όχι.
- Λαραιό λιβάνι;
- Ούτε... Δεν θα το βρεις ποτέ! Έλα να δεις μόνος σου. Ακολούθησέ με. Πρόσεξε όμως να μη μας πάρουν χαμπάρι αυτοί οι τρεις εκεί.

Πρόσεξα τότε τρεις στιβαρούς ναύτες με μαύρες μπλούζες και κρεμαστά μουστάκια που φύλαγαν εκείνο το σημείο του λιμανιού. Αθόρυβα πηδήξαμε με τον Τσαμπατζίκο από την προκυμαία σε μια μαούνα και μετά από βάρκα σε βάρκα φτάσαμε στο κίτρινο καράβι. Μια και δυο σκαρφαλώσαμε σε κάτι χοντρά караβόσχοινα που κρέμονταν από την κουπαστή και ρίξαμε μια ματιά από ένα μισάνοιχτο φινιστρίνι στο αμπάρι. Εκεί μπόρεσα να διακρίνω εκατοντάδες ξύλινα κιβώτια τοποθετημένα σε στοίβες το ένα πάνω στο άλλο, που έγραφαν απ' έξω με μαύρα κεφαλαία γράμματα

Φ Α Κ Ε Σ

- Βλέπεις; ρώτησε ο Τσαμπατζίκος. Βλέπεις τι μεταφέρει το κίτρινο καράβι;
- Βλέπω. Κιβώτια με όσπρια.

- Όσπρια;
- Ναι. Φακές.
- Δεν μεταφέρει φακές, μπουμπούνα.
- Τι μεταφέρει τότε;
- Φάκες;
- Για ποντίκια;
- Όχι, για ρινόκερους! με ειρωνεύτηκε. Και βέβαια για ποντίκια!

Πού το πήγαινε άραγε ο Τσαμπατζίκος;

- Αυτά όσον αφορά το κίτρινο καράβι, συνέχισε. Ας έρθουμε στα άλλα τρία τώρα. Ξέρεις με τι είναι γεμάτα τα τρία γκρίζα καράβια εκεί πέρα;

- Με τι;
- Θεε να σου δείξω;
- Όχι, πες μου! Σε πιστεύω... Με τι είναι γεμάτα;

- Με ποντίκια. Εκατοντάδες, χιλιάδες, μυριάδες ποντίκια! Ειδικά επιλεγμένα και αναθρεμμένα με κληρονομικές αντιστάσεις στα δηλητήρια.

- Θα αστειεύεσαι, βέβαια.
- Δεν αστειεύομαι καθόλου. Τα μέλη της Αδελφότητας των Προληπτικών έχουν συνεταιριστεί με τον εμπορικό όμιλο εισαγωγών-εξαγωγών «ΦΑ.ΠΑ.ΔΟΚ.» που ειδικεύεται σε φάκες, παγίδες και δόκανα, εξ ου και η επω-

νυμιά, με σκοπό να εισαγάγουν στο νησί μας τις φάκες που είδες.

Θυμήθηκα τον Ερνέστο και τον Εδμόνδο Σουρμαδούρ, τους δίδυμους διευθυντές, με τα μικρά πονηρά μάτια και τα στομάχια σε σχήμα αχλαδιού, που είχα συναντήσει στη βίλα του Γουλιέλμου Δελαγόπα και αργότερα στην είσοδο της Εταιρείας Προστασίας Ζώων. Είχα αρχίσει να καταλαβαίνω... Τουλάχιστον ήξερα τώρα τι σήμαιναν τα αρχικά «ΦΑ.ΠΑ.ΔΟΚ.».

– Για συνέχισε! τον παρότρυνα.

– Όταν ολοκληρωθούν τα σχέδιά τους, όταν εξολοθρεύσουν όλο το γατοκόσμο, όταν δεν θα υπάρχει πια ούτε μια γάτα στο νησί, έτσι για δείγμα, οι άνθρωποι της «ΦΑ.ΠΑ.ΔΟΚ.» σκοπεύουν να αμολήσουν όλα αυτά τα ποντίκια, μυριάδες ποντίκια, για να κατακλύσουν το νησί!

– Γιατί θα το κάνουν αυτό; απόρησα.

– Για να πουλήσουν μετά πανάκριβα τις φάκες.

– Δεν είναι δυνατόν!

– Άκου με που σου λέω... Θα επωφεληθούν μάλιστα από την περίοδο των τυφώνων που δεν μπορεί να πλησιάσει άλλο καράβι στο νησί και θα έχουν το μονοπώλιο. Μάλιστα, φίλε μου. Οι τιμές θα τιναχτούν στα ύψη. Οι φάκες θα είναι περιζήτητες! Χρυσές θα τις

πουλάνε στους πανικόβλητους κατοίκους του νησιού που θα έχει πλημμυρίσει από ποντίκια. Θα γίνουν ζάπλουτοι... Θα θησαυρίσουν από τις φάκες!

– Θέλεις να πεις ότι εξοντώνουν συστηματικά τις γάτες του νησιού για να κερδοσκοπήσουν, πουλώντας φάκες;

– Ακριβώς! Ή μάλλον ακριβέστατα! Γι' αυτό άλλωστε όλα τα μέλη της Αδελφότητας των Προληπτικών έχουν επενδύσει σεβαστά ποσά σε μετοχές της «ΦΑ.ΠΑ.ΔΟΚ.»!

Είχα μείνει άναυδος. Προσπαθούσα να χωνέψω το μέγεθος της συνωμοσίας. Ακούστηκε η σειρήνα ενός καραβιού που έμπαινε στο λιμάνι. Σε λίγο, η προκυμαία θα γέμιζε από λευκές στολές.

– Γιατί μου τα λες όλα αυτά; ρώτησα. Γιατί μου συμπαραστέκεσαι; Γιατί με βοηθάς; Ποντίκι δεν είσαι και συ;

– Ε, και;

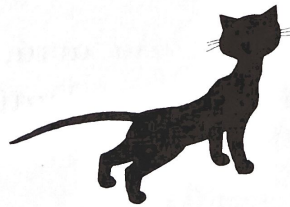
– Θα 'πρεπε να είσαι ευχαριστημένος που θα εξοντωθούν οι γάτες. Δεν θα 'πρεπε;

– Δες το έτσι, είπε ο Τσαμπαζίκος. Αν είναι να πάω, προτιμώ να πάω από γάτα παρά από φάκα. Οι γάτες τουλάχιστον έχουν ψυχή. Ίσως και πάνω από μία. Όταν σε αρπάξουν, μπορεί να είναι χορτάτες και να μη σε

φάνε, μπορεί να σε λυπηθούν και να σε αφήσουν να φύγεις, μπορεί να πιάσεις ακόμα και φίλιες μαζί τους, όπως εμείς οι δυο, καλή ώρα. Με φάκες αποκλείεται να γίνει κάτι τέτοιο. Έχεις δει ποτέ σου χορτάτη ή δακρυσμένη φάκα; Έχεις δει ποτέ σου φάκα να συγκινείται; Έχεις δει ποτέ σου φάκα με ψυχή; Έχεις δει ποτέ σου εφτάψυχη φάκα;

Κατάλαβα τι εννοούσε. Τον ευχαρίστησα και με βαριά καρδιά γύρισα στην κρυψώνα μου, στη στοίβα με τα περσικά χαλιά.

Απόδραση από την κόλαση

Όπου ο Κοψονούρης διηγείται την απίστευτη περιπέτειά του στα υγρά γαταγώγια ενός γουναράδικου.

Κοψονούρη..., ψέλλισα. Εσύ είσαι; Εσύ είσαι ή το φάντασμά σου;

Έδειχνε αφάνταστα ταλαιπωρημένος, αλλά εκείνη η λάμψη σπίθιζε στα μάτια του όπως πάντα, όπως παλιά.

— Εγώ είμαι παλιόφιλε, αποκρίθηκε. Ο Κοψονούρης ο φίλος σου, ο «Τηγανάκιος», ο «Γατοκομάντος»!

Η χαρά μου δεν είχε όρια. Ήταν τόσο πολλά αυτά που ήθελα να του πω, αυτά που ήθελα να τον ρωτήσω.

— Πού..., πώς..., τι έγινε..., πώς γλίτωσες... πώς βρέθηκες εδώ;

— Δραπέτευσα.

— Από πού;

- Από την κόλαση.
- Ποια κόλαση;
- Από τα γαταγώγια του γουναράδικου του Αρμάνδου Ραπασίν.

Κάτι μου θύμιζε αυτό το όνομα... Αλλά τι;

- Τι ακριβώς συνέβη; Εξήγησέ μου. Πες τα μου όλα! Όλα!

Και ο Κοφονούρης μού τα είπε.

- Όταν με άφησες στην καρβουναποθήκη, δεν ήμουν νεκρός, όπως νόμιζες.
- Μα σε είδα να ξεψυχάς! Σε είδα με τα ίδια μου τα μάτια...

- Ήταν η έκτη ψυχή μου.
- Η έκτη;
- Ναι... Μου έμεινε μια ακόμα. Γι' αυτό τώρα πρέπει να προσέχω πολύ από δω και πέρα. Δεν έχω άλλα περιθώρια.

- Κάτι ξέρουν, λοιπόν, αυτοί που λένε ότι οι γάτες είναι εφτάψυχες.

- Βεβαίως... Ήμουν εξαντλημένος, αναίσθητος από τον πόνο, όχι όμως πεθαμένος. Συνήλθα κάποια στιγμή, αλλά μόλις έκανα να βγω από την καρβουναποθήκη, έπεσα στα χέρια του κοντού με την τραγιάσκα, ξέρεις, εκείνου που μύριζε ιώδιο και μέντα.

- Και βέβαια... Δεν σε σκότωσε το κτήνος; Δεν σε πήγε στο χαμάμ του τρόμου να σε πνίξει;

- Ευτυχώς όχι. Ο κοντός με την τραγιάσκα, λοιπόν που λες, δεν τις έπνιγε όλες τις γάτες που έπιανε. Έπαιρνε το παραδάκι από τον άλλο, τον ασπροντυμένο με τα σκουροπράσινα γυαλιά, αλλά δυο-τρεις γάτες σε κάθε φουρνιά τις κρατούσε για πάρτη του και τις πουλούσε κρυφά στον Αρμάνδο Ραπασίν. Έβγαζε, δηλαδή, παράδες από δυο διαφορετικές μεριές!

Αρμάνδος Ραπασίν... Κάτι μου θύμιζε αυτό το όνομα. Τι όμως; Ξαφνικά θυμήθηκα... Θυμήθηκα τη συνάντηση στο πάρκο. Θυμήθηκα τον τύπο που καθόταν στο παγκάκι εκείνο το απόγευμα. Το συνομιλητή του κοντού με την τραγιάσκα, που η φωνή του θύμιζε σάπιο μήλο που πέφτει σε βάλτονερο. Τα θυμήθηκα όλα αυτά πολύ ζωντανά. Λες και τον έβλεπα να μετράει στον κοντό ένα ένα τα λιγδιασμένα χαρτονομίσματα.

- Μα τι είναι αυτός ο Αρμάνδος Ραπασίν;
- Γουναράς! Διευθύνει τη Γενική Γουνεμπορική.

Ανατρίχιασα.

- Έχει φυλακισμένες καμιά εβδομηνταριά γάτες στα υπόγεια του γουναράδικου. Σκοπεύει να τις κάνει...

- Τι; Γούνες;
- Όχι. Φλοκάτες. Φλογάτες για την ακρίβεια.

- Τι είναι οι φλογάτες;
- Φλοκάτες από γούνα γάτας.
- Δεν είμαστε καλά!
- Ναι. Έχει έτοιμο και το διαφημιστικό σλόγκαν:

ΤΥΦΛΑ ΝΑ ΄ΧΟΥΝ
ΟΙ ΑΛΛΕΣ ΟΙ ΦΛΟΚΑΤΕΣ!
ΑΓΟΡΑΣΤΕ ΟΛΟΙ
ΦΛΟΓΑΤΕΣ ΑΠΟ ΓΑΤΕΣ!

Σκέφτηκα τον εαυτό μου κομμάτι φλοκάτης στο πάτωμα σαλονιού και ανατρίχιασα.

- Σχεδιάζει να τις πουλήσει πανάκριβα σε συλλέκτες, μια και θα είναι δυσεύρητες, επειδή δεν θα υπάρχουν πια γάτες! συνέχισε ο Κοψονούρης.

- Λοιπόν αυτόν τον τύπο που αναφέρεις τον είχα συναντήσει παλιότερα.

- Πού;

Του εξιστόρησα τη συνάντηση του Αρμάνδου Ραπασίν με τον κοντό στο πάρκο.

- Κάτι έλεγε για νάνους, τον ρώτησα. Ποιους νάνους εννοούσε;

- Έχει στη δούλεψή του τρεις νάνους. Γδάρτες. Φοράνε κουκούλες που κρύβουν το πρόσωπο και μπότες από βουβαλίσιο δέρμα.

Ο Αρμάνδος Ραπασίν και οι τρεις γδάρτες στα γαταγώγια του γονναράδικου.

Μόνο τα μάτια τους φαίνονται. Λένε ότι φχαριστιούνται να βασανίζουν γάτες, να τις γδέρνουν ζωντανές. Ο Ραπασίν τούς το επιτρέπει, επειδή πιστεύει ότι βελτιώνεται μ' αυτό τον τρόπο η ποιότητα της γούνας. Άστα να πάνε... Θα μας είχαν ίσως γδάρει ήδη, αν δεν τους έκανε γούστο να μας βασανίζουν με έναν ακόμα τρόπο.

— Δηλαδή;

— Να, κάθε τόσο κατέβαιναν στο υπόγειο και φώναζαν: «Τελειώσανε τα ψέματα ψιψίνες! Αρχίζει το γδάρσιμο». Φαντάζεσαι τον τρόπο μας. Μετά όμως λέγανε: «Δεν είμαστε σε φόρμα σήμερα. Άστο για καμιά άλλη μέρα» και έφευγαν. Κι αυτό το μαρτύριο επαναλαμβανόταν κάθε δυο-τρεις μέρες. Και ακόμα θα επαναλαμβάνεται. Ευτυχώς, όμως, εγώ κατάφερα να ξεφύγω.

— Πώς;

— Είχε σκουριάσει, για καλή μου τύχη, η κλειδαριά του κλουβιού μου, μπόρεσα να βγω και στη συνέχεια να δραπετεύσω χωρίς να με πάρουνε χαμπάρι. Αλλά εσύ; Πες μου κι εσύ τα δικά σου...

Του τα είπα. Μιλούσαμε για ώρες. Μετά χωθήκαμε μέσα στη ζεστή φιλόξενη κουφάλα μιας γέρικης βελανιδιάς και κοιμηθήκαμε. Καιρό είχα να κοιμηθώ τόσο ήρεμα.